

Wójta Gminy Tworóg

z dnia 2 września 2024r.

w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich w Urzędzie Gminy Tworóg

Działając na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) i art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 z późn. zm.) - zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich w Urzędzie Gminy Tworóg (wersja pełna), w brzmieniu stanowiącym **Załącznik Nr 1** do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich w Urzędzie Gminy Tworóg (wersja skrócona), w brzmieniu stanowiącym **Załącznik Nr 2** do niniejszego Zarządzenia.

§ 3.

Zarządzenie podlega ogłoszeniu

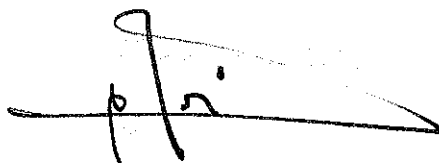
- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej; Gminy Tworóg;
- 2) na stronie internetowej Urzędu Gminy Tworóg.

§ 4.

Wykonanie zarządzenia powierzam Inspektorowi ds. oświaty w Urzędzie Gminy Tworóg.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 15 sierpnia 2024r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
podczas przewozu do szkół i przedszkoli oraz odbywania praktycznej nauki zawodu

(wersja pełna)

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Wójt Gminy Tworóg wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom, korzystającym z przewozu do szkół i przedszkoli oraz odbywającym praktyczną naukę zawodu dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Standard 1 – Gmina Tworóg opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

1. Procedury reagowania na krzywdzenie.
2. Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe w sytuacji krzywdzenia małoletniego.
3. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
4. Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
5. Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
7. Procedury ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.

Standard 2 – Gmina Tworóg stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji Personelu.

Standard 3 – Gmina Tworóg wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu Personelowi. Każdy pracownik wie, komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu pracownikowi szkoły/ośrodka/przedszkola udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4 – Gmina Tworóg zapewnia swoim pracownikom, zatrudnionym w Urzędzie Gminy Tworóg, edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.

Standard 5 – Gmina Tworóg przyjęła zasady upowszechniania, monitoringu zgodności przyjętych działań z przyjętymi standardami i okresowej weryfikacji: co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z Personelem, uczniami oraz aktualizując obowiązujące Standardy.

Rozdział 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Tworóg, która wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy Tworóg;
- 2) **Jednostkę** - należy przez to rozumieć Urząd Gminy Tworóg;
- 3) **Wójcie** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Tworóg;
- 4) **przewozie** – należy przez to rozumieć wszystkie przewozy zapewniane, organizowane, wykonywane lub powierzane przez gminę tj. w szczególności dowozy i odwozy uczniów i dzieci do szkół i oddziałów przedszkolnych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Tworóg, na terenie Gminy Tworóg, zapewniane przez Gminę Tworóg zgodnie z art. 32 ust. 5 i art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 900 z późn. zm.), dowozy i odwozy uczniów i dzieci do szkół i przedszkolach organizowane przez Gminę zgodnie z art. 32 ust. 5 i art. 39 ust. 3, 4, 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 900 z późn. zm.);
- 5) **uczniu** – należy przez to rozumieć każdą osobę małoletnią uczęszczającą do szkoły podstawowej, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub przedszkola, którym Gmina Tworóg zapewnia przewóz;
- 6) **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia (osoba niepełnoletnia);
- 7) **dane osobowe** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację;
- 8) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;
  - b) **przemoc emocjonalna** – to w szczególności powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka;
  - c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz

zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);

- d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania.

9) **Pracowniku** - należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną w Urzędzie Gminy Tworóg na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy wolontariackiej, umowy/skierowania do odbycia stażu lub innego stosunku prawnego, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z uczniami podczas lub w związku z przewozem, w szczególności kierowca i opiekun nad małoletnimi podczas przewozu;

10) **Partnerze współpracującym z Gminą** – należy przez to rozumieć każdą osobę, której Gmina Tworóg, na podstawie zawartej umowy, powierza wykonywanie przewozu (Wykonawca, Podwykonawca);

11) **Pracowniku partnera współpracującego z Gminą** – należy przez to rozumieć każdą osobę, za pomocą której Partner współpracujący z Gminą realizuje przewóz, bez względu na rodzaj stosunku prawnego łączącego taką osobę z Partnerem współpracującym z Gminą, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z uczniami podczas przewozu, w szczególności kierowca i opiekun nad małoletnimi podczas przewozu.

Rozdział 2.

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:
  - 1) zwrócenie uwagi Pracowników, Partnerów współpracujących z Gminą, Pracowników Partnerów współpracujących z Gminą oraz rodziców uczniów na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
  - 2) określenie zakresu obowiązków Pracowników w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
  - 3) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich.
2. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego oraz stosują zasady określone w Standardach.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez Pracowników wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.
4. Ze Standardami zapoznawani są: Pracownicy, Partnerzy współpracujący z Gminą, Pracownicy Partnerów współpracujących z Gminą, a także uczniowie oraz ich rodzice.
5. Wójt wyznacza Zastępcę Wójta Gminy Tworóg jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego.

6. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a Pracownikami jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
7. Pracownicy działają wyłącznie w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych obowiązujących w Urzędzie Gminy oraz swoich uprawnień i kompetencji.
8. Standardem jest utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów.
9. Standardem jest zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.
10. Standardem jest działanie w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
11. Pracownicy są zobowiązani:
  - 1) odnosić się do małoletnich z szacunkiem;
  - 2) wysłuchać i starać się udzielić odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku uczniów;
  - 3) zachować szczególną ostrożność w kontaktach z małoletnimi, wykazując zrozumienie i wyczucie;
  - 4) zwracać uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy małoletnimi w zakresie np. znęcania fizycznego, psychicznego, znieważania, upokarzania, lekceważenia, obrażania i zawstydzania, używania wulgaryzmów, krzyczenia, stosowania gróźb, zastraszania lub innych niedozwolonych zachowań.
12. Kontakt fizyczny (np. prowadzenie za rękę) przy odprowadzaniu i przyprowadzaniu małoletniego do/z przedszkola lub oddziału przedszkolnego dozwolony jest tylko za zgodą małoletniego.
13. Kontakt fizyczny w formie pomocy (np. podtrzymywanie, przytrzymywanie) przy wsiadaniu i wysiadaniu, przemieszczaniu się w autobusie/busie dozwolony jest tylko za zgodą małoletniego.
14. W relacji Pracowników z małoletnimi niedopuszczalne jest w szczególności:
  - 1) stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiejkolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
  - 2) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;
  - 3) podnoszenie głosu, krzyczenie na uczniów, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie), wywoływanie u nich lęku;
  - 4) zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np.: poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
  - 5) dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany;
  - 6) kontaktu fizycznego, który mógłby być niejawnym bądź ukrywanym, wiążącym się z jakąkolwiek gratyfikacją bądź wynikającą z relacji władzy;
  - 7) ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych, oraz przetwarzanie danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego

- zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności albo orientacji seksualnej tej osoby;
- 8) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej, itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
  - 9) utrwalanie wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
  - 10) proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności;
  - 11) zapraszanie uczniów do swojego miejsca zamieszkania;
  - 12) nawiązywanie kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
15. Podczas przewozu małoletnich nie zapewnia się dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
  16. Zabrania się małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy, a w szczególności:
    - 1) nagrywania rozmów;
    - 2) utrwalania wizerunku innych uczniów lub Pracowników;
    - 3) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępnia je innym uczniom;
    - 4) rozpowszechniania *fake news*.
  17. W razie uzasadnionego podejrzenia, że małoletni w czasie przewozu korzysta z urządzenia mobilnego w sposób określony w pkt 16 Pracownik zobowiązany jest upomnieć małoletniego, a w przypadku braku osiągnięcia zamierzonego skutku, podjąć dalszą interwencję, zgodnie z procedurą określoną w Rozdziale 4 Standardów.
  18. W trakcie przewozu zapewnia się najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
  19. Uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę wizerunku małoletniego.
  20. Uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony dóbr osobistych zabrania się Pracownikom nagrywania rozmów i upubliczniania wizerunku małoletnich.
  21. Pracownikom nie wolno utrwalać ani umożliwiać nikomu utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) w czasie przewozu bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego. W przypadku przewozu pojazdem, będącym własnością Gminy, wyposażonym w system monitoringu, odpowiedzialność za uzyskanie i przechowywanie zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego na utrwalanie wizerunku dowożonego ucznia ponosi placówka oświatowa, do której lub z inicjatywy której uczeń jest dowożony. W pozostałych przypadkach odpowiedzialność za uzyskanie i przechowywanie zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego na utrwalanie wizerunku dowożonego ucznia ponosi Partner współpracujący z Gminą.
  22. W przypadku stosowania ze względów bezpieczeństwa monitoringu w pojeździe przewożącym małoletnich, uczniowie korzystający z przewozu, pracownicy i pracownicy partnera współpracującego z Gminą są informowani o stosowaniu w pojeździe monitoringu. Miejsca objęte monitoringiem są oznakowane w sposób czytelny tablicami informującymi o stosowanym monitoringu.
  23. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.

Rozdział 3.

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI

1. Standardem jest rekrutacja Pracowników odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a Gmina dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata/kandydatkę na pracownika, w tym stosunku do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Gmina dba, aby wszyscy Pracownicy posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowili dla nich zagrożenia.
3. W każdym przypadku Gmina musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym - Gmina przed dopuszczeniem osoby do pracy związanej z opieką lub edukacją małoletniego, uzyskuje informacje z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) lub w Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.¹ Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
5. Przed dopuszczeniem do pracy związanej z opieką lub edukacją małoletniego, osoba przedkłada informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego² oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

---

¹ Aby sprawdzić osobę w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym potrzebne są następujące dane kandydata/-tki: imię i nazwisko; data urodzenia; PESEL; nazwisko rodowe; imię ojca; imię matki.

² Dotyczy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się.

6. Kandydat/kandydatka na pracownika składa także oświadczenie o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z pełni praw publicznych oraz o braku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 1 do Standardów.
7. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie przedkłada:
  - 1) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów;
  - 2) pod rygorem odpowiedzialności karnej - oświadczenie o państwie/państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa;
  - 3) jeżeli w ciągu 20 lat mieszkała w innych państwach niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa - informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
8. Dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata/kandydatkę na pracownika, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub oświadczenia, że dane państwo nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był/nie była prawomocnie skazany/skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego/niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się/dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
9. O składaniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści w ich treści klauzula: „Jestem świadomy/Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia i z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/praktykanta. W przypadku danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk strony internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze.

Rozdział 4.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKAMI

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Gminy z małoletnim:
  - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Jednostki jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie;
  - 2) zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnim obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;
  - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
2. Pracownik Jednostki zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
3. Pracownik Jednostki w kontakcie z małoletnim:
  - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do małoletniego z szacunkiem;
  - 2) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - 3) nie zawstydza małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
  - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
  - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989.
4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
5. Małoletni ma prawo do prywatności, odstępienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. W przypadku konieczności rozmowy z małoletnim na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (przepis nie dotyczy szczególnych pracowników Jednostki, w tym pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa).
7. Pracownikowi Jednostki nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Pracownikowi Jednostki nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
9. Pracownik Jednostki zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
10. Pracownik Jednostki zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych

w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletnich.

11. Pracownik Jednostki nie może utrzymywać relacji z małoletnimi w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego nie wyraził na to zgody.
12. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od małoletnich oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku np. prezentów składkowych, kwiatów, czekoladek, itp.
13. Pracownikowi Jednostki bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):
  - 1) nawiązywać relacji seksualnych z małoletnim;
  - 2) składać małoletniemu propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
  - 3) proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).
14. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia małoletnim, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
15. Wychowawcy zobowiązani są do przedstawienia małoletnim Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Jednostce i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
16. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania kierownictwa (np. zauroczenie małoletniego w pracownika, bądź pracownika w małoletnim).
17. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
18. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, itp.
19. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem małoletniego.
20. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
21. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
22. Pracownik, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.
23. Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z małoletnim podczas wycieczek.
24. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/ jego opiekun wyrazi zgodę;
  - 2) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
  - 3) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w poruszaniu się po Jednostce.
25. Kontakt poza godzinami pracy z małoletnim jest co do zasady zabroniony.
26. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z małoletnim lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie Jednostki.

27. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim, opiekunem lub też pracownikiem poza godzinami pracy Jednostki, dozwolone są środki:
- 1) służbowy telefon;
  - 2) służbowy e-mail;
  - 3) służbowy komunikator.
28. Jeśli pracownik musi spotkać się z małoletnim poza godzinami pracy Jednostki (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie kierownictwo, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
29. W przypadku, gdy pracownika łączą z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i pracowników.

Rozdział 5.

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?

- 1) Małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie.
- 2) Wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie.
- 3) Rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- 4) Osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 5) Osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 6) Osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- 7) Osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- 8) Małoletni.

NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:

- 1) **Przemoc fizyczna:** bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.
- 2) **Przemoc psychiczna:** izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.
- 3) **Przemoc seksualna:** zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

- 4) **Przemoc ekonomiczna:** niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.
- 5) **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej:** wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.
- 6) **Inny rodzaj zachowań:** zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

- 1) Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!
- 2) Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.
- 3) Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:
  - a) **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
  - b) Powiatowe centra pomocy rodzinie – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
  - c) **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
  - d) **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
  - e) **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
  - f) **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
  - g) **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
  - h) **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
  - i) **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM TERENIE, UDZIELAJĄCYCH POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail
1	GOPS	THORON, ZANKOWA 16	32 284 68 57	
2	POLICJA	THORON, ZANKOWA 16	42 85 34 8 13	

3				
---	--	--	--	--

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- 1) **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** tel. 800 12 00 02 (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 1800–2200 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 1800–2200 w języku rosyjskim.
- 2) **Dyżur prawny** tel. (22) 666 28 50 (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 1700–2100) oraz tel. 800 12 00 02 (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 1800–2200).
- 3) **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez SKYPE: pogotowie.niebieska.linia ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- 4) **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym** tel. +48 222 309 900 przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- 5) **Policijny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej** nr 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 930 do 1530, od godz. 1530 do 930 włączony jest automat).

Rozdział 6.

PROCEDURY REAGOWANIA NA KRZYWDZENIE

1. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego oraz stosują zasady określone w Standardach.
2. Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 37 z późn. zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołane go do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
3. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, Pracownik ma obowiązek podjęcia interwencji, w szczególności poprzez zawiadomienie o powyższym osoby wskazanej w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów, a w przypadku jej nieobecności – Sekretarza Gminy. Z zawiadomienia sporządza się notatkę służbową. O zaistniałej sytuacji osoba wskazana w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów niezwłocznie zawiadamia każdorazowo Dyrektora placówki oświatowej, do której odbywa się przewóz, celem podjęcia dalszego postępowania. Ponadto w przypadku zapewnienia przez Gminę Tworóg przewozu zgodnie z art. 39 ust. 4 i 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 900 z późn. zm.) osoba wskazana w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów niezwłocznie zawiadamia każdorazowo rodzica/opiekuna prawnego małoletniego, na wniosek którego małoletni jest dowożony.
4. **Standardem jest:**
  - 1) przeszkolenie wszystkich Pracowników w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym

- uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletnich; w zakresie roli pracowników oświaty w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka;
- 2) udostępnienie wszystkim pracownikom wykazu danych adresowych lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpraca z tymi instytucjami (tj. ośrodek pomocy społecznej, dzielnicowy, centra pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia);
  - 3) prowadzenie przez osobę wskazaną w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów Rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do Standardów.
5. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, informowany jest Dyrektor placówki oświatowej, do której odbywa się przewóz, który powiadamia Policję (interwencyjnie, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie i/lub gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają przyjazdu) lub sądu rodzinnego (wysyłanie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu karalnego/ przestępstwa).
6. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego Pracownik powinien w miarę możliwości wyeliminować niepożądane zachowanie bez wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego, a następnie postępować zgodnie z procedurą określoną w pkt 3 niniejszego Rozdziału.

Rozdział 7.

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDY

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji, kierownictwo tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego.
2. W skład grupy każdorazowo wchodzi psycholog, pedagog.
3. Grupa może poszerzyć się do większej liczby specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc małoletniemu będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
5. Grupa wsparcia tworzy IPD (Indywidualny Plan Działania), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach małoletniego.
6. IPD zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/ oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem stanowią dane wrażliwe małoletnich i nie są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego (np. o planowanym samobójstwie).

Rozdział 8.

PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIE KARTY”

1. Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez Jednostkę, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w Jednostce przyjdzie małoletni i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc, pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania. Rozpoczęcie działania może być poprzedzone konsultacją z inną osobą merytorycznie uprawnioną i upoważnioną w ramach niniejszej procedury.
3. Procedura „Niebieskie Karty” stosowana jest każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

Rozdział 9.

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

1. Pracownicy Jednostki uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Pracownikowi Jednostki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Jednostki bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku małoletniego, pracownik Jednostki może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
4. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
6. Upublicznienie przez pracownika Jednostki wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
7. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy małoletniego oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl) w celach promocyjnych.

Rozdział 10.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

1. Jednostka zapewnia małoletnim dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Jednostce:
  - 1) Jednostka zapewnia personelowi i małoletnim możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi;
  - 2) sieć internetowa jest monitorowana;
  - 3) sieć jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Kierownika. Do zadań tej osoby należy między innymi:
    - a) zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami,
    - b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
    - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o małoletnim, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Kierownikowi, który aranżuje dla małoletniego rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
  - 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Jednostki, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Jednostki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas zajęć;
  - 5) w ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z małoletnim warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku);
  - 6) Jednostka ma obowiązek zapewnienia materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział 11.

EDUKACJA W ZAKRESIE OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM I POMOCY DZIECIOM W SYTUACJACH ZAGROŻENIA

1. Gmina zapewnia swoim Pracownikom edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.
2. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po podjęciu zatrudnienia w Gminie, a fakt zapoznania się i przyjęcia Standardów do stosowania i przestrzegania poświadcza poprzez złożenie stosownego oświadczenia, opatrzonego własnoręcznym

podpisem. Oświadczenie, o którym mowa powyżej, zostaje złożone do akt osobowych Pracownika. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 2** do Standardów.

3. Osoba wskazana w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów jest osobą odpowiedzialną za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów.
4. Pracownicy Gminy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.
5. Standardem jest, że uczniowie otrzymują informacje do kogo i gdzie mogą się zwrócić o pomoc i radę w wypadku krzywdzenia, wykorzystywania.
6. W Urzędzie Gminy Tworóg, w miejscach dostępnych dla dzieci, wywieszone są:
  - 1) informacje o numerach bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży,
  - 2) informacje, jak szukać pomocy w przypadku krzywdzenia.

Rozdział 12.

MONITORING

1. Gmina Tworóg co najmniej raz na 2 lata dokonuje oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Osoba wskazana w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów jest osobą odpowiedzialną za realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach.
3. Osoba wskazana w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów na bieżąco monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów.
4. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w Standardach wprowadzane są aneksami, w trybie właściwym dla ich wprowadzenia.
5. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że przyczyni się on do lepszej realizacji Standardów bądź jego powołanie pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy wymagają aktualizacji.
6. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Jednostki (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego Standardu.
7. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Kierownikowi Jednostki.
8. Monitoring i ewaluacja Standardów, o których mowa w pkt 3, prowadzona będzie w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, diagnozę czynników ryzyka oraz uwagi Pracowników.
9. Pracownicy mogą przekazywać swoje uwagi i proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach.

Rozdział 13.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

1. Przetwarzanie danych osobowych, zebranych w związku z realizacją zadań związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich odbywa się z uwzględnieniem RODO oraz polityki ochrony danych osobowych.
2. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest w zamkniętej szafie, do której dostęp posiadają wyłącznie osoby upoważnione
3. Pracownicy oraz osoby dopuszczone do pracy z małoletnimi mają obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. **Administratorem danych osobowych** w myśl przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (4.5.2016 L 119/38 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL) jest **Gmina Tworóg** z siedzibą Urzędu Gminy w Tworogu przy ul. Zamkowej 16, 42-690 Tworóg której przedstawicielem jest Wójt Gminy Tworóg, z którym można się skontaktować pod nr telefonu: (32) 285 74 93 lub pisząc na adres email: gmina@tworog.pl
5. Nad prawidłowością przetwarzania danych czuwa wyznaczony przez Dyrektora inspektor ochrony danych, z którym mogą się Państwo kontaktować pisząc na adres email: iod@ug.tworog.pl.
6. Będziemy przetwarzać Państwa dane osobowe na podstawie art. 6 ust. 1 lit c RODO w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
7. Rozpowszechnianie wizerunku małoletnich placówka realizuje na podstawie art. 6 ust. 1 lit a RODO oraz art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
8. Administrator nie planuje przekazywać danych osobowych do państw trzecich i organizacji międzynarodowych, chyba że pozyska na to odpowiednią zgodę.
9. Administrator będzie udostępniać dane osobowe, jeśli będzie się to wiązało z realizacją uprawnienia bądź obowiązku wynikającego z przepisu prawa.
10. Administrator powierza również przetwarzanie danych osobowych określonej grupie podwykonawców. Zazwyczaj są to firmy informatyczne wspomagające działalność placówki od strony technicznej.
11. Będziemy przechowywać Państwa dane osobowe do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2018 r. poz. 217 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
12. **Informacje o prawach osób, których dane dotyczą**
Ma Pan/Pani prawo:
  - dostępu do swoich danych osobowych,
  - sprostowania nieprawidłowych danych,
  - żądania usunięcia danych,
  - żądania ograniczenia przetwarzania danych,
  - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych,
  - przenoszenia dostarczonych danych, przetwarzanych w sposób zautomatyzowany na zasadach przewidzianych w art. 20 RODO.
13. **Informacja o prawie do cofnięcia zgody**

Udzielona zgoda może zostać wycofana przez Panią/Pana w dowolnym momencie. W celu ułatwienia Pani/Panu skorzystania z prawa do cofnięcia zgody, na stronie internetowej w zakładce RODO udostępniono formularz wycofania zgody.

14. Informacja o prawie do wniesienia skargi do organu nadzorczego

Ma Pan/Pani prawo złożenia skargi na niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

15. Informacja o obowiązku lub dobrowolności podania danych i konsekwencjach niepodania danych

Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednak konieczne do realizacji celów, do jakich zostały zebrane. Niepodanie danych może skutkować niemożliwością realizacji tych celów. Podanie danych osobowych w zakresie wymaganym ustawą jest obligatoryjne.

16. Informacja o zautomatyzowanym przetwarzaniu danych

Dane osobowe nie będą podlegać profilowaniu ani zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji.

Rozdział 14.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez ich opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Tworóg oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Tworóg.
3. Każdy Pracownik zatrudniony w Gminie w dniu wejścia w życie Standardów składa oświadczenie, opatrzone własnoręcznym podpisem o zapoznaniu się ze Standardami i zobowiązaniem do ich stosowania i przestrzegania. Oświadczenie, o którym mowa powyżej, zostaje złożone do akt osobowych Pracownika. Wzór oświadczenia stanowi załącznik 2 do Standardów.
4. Standardy dostępne będą także u osoby wskazanej w Rozdziale 2 pkt 5 Standardów.
5. Postanowienia Standardów stosuje się odpowiednio do Partnerów współpracujących z Gminą i Pracowników Partnerów współpracujących z Gminą.
6. Postanowienia Standardów stosuje się odpowiednio także do tych pracowników, którzy z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z uczniami podczas lub w związku z wykonywaniem czynności innych niż przewóz.
7. Partnerzy współpracujący z Gminą niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie do dnia 15 sierpnia 2024 roku, zapoznaje Pracowników Partnerów współpracujących z Gminą ze Standardami oraz zbiera od ww. osób oświadczenia o zapoznaniu się ze Standardami i przyjęciu ich do stosowania oraz przedkłada je do Gminy Tworóg w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 sierpnia 2024 roku.

Załącznik Nr 1 do
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
podczas przewozu do szkół i przedszkoli
oraz odbywania praktycznej nauki zawodu

.....
miejscowość i data

KWESTIONARIUSZ
dla osoby dopuszczonej do pracy z małoletnimi

1. Imię (imiona) i nazwisko oraz nazwisko rodowe
.....
.....

2. NR PESEL*:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Data ..... urodzenia
.....

4. Imiona ojca/imię matki:

.....
(w przypadku osoby zatrudnionej do pracy z dziećmi)

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oświadczam, że w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałam/em w innym/ch Państwie lub Państwach niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa:

.....
(nazwy/a państw/a)

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Do oświadczenia dołączam:

- 1) informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, lub
- 2) informację z rejestru karnego tego państwa**.

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

* O ile został nadany.

** Jeżeli prawo państwo, o którym mowa w oświadczeniu, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oświadczam, że prawo państwa:

.....
(nazwy/a państw/a)

nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego:

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie:

.....
(nazwy/a państw/a)

za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

Administratorem danych osobowych jest Gmina Tworóg z siedzibą Urzędu Gminy w Tworogu, szczególne informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych zawarte są w rozdziale 7 STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH podczas przewozu do szkół i przedszkoli

oraz odbywania praktycznej nauki zawodu.

Załącznik Nr 2 do
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
podczas przewozu do szkół i przedszkoli
oraz odbywania praktycznej nauki zawodu

.....
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany/a .....(imię i nazwisko) **oświadczam**,
że zapoznałem/łam się ze STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH podczas
przewozu do szkół i przedszkoli oraz odbywania praktycznej nauki zawodu i zobowiązuję się
do ich stosowania i przestrzegania.

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

Załącznik Nr 3 do
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
podczas przewozu do szkół i przedszkoli
oraz odbywania praktycznej nauki zawodu

REJESTR ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

[illegible]

Załącznik Nr 4 do
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
podczas przewozu do szkół i przedszkoli
oraz odbywania praktycznej nauki zawodu

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA
 DLA PRACOWNIKÓW JEDNOSTKI**

Lp.	ODPOWIEDZ NA PONIŻSZE PYTANIA	TAK	NIE
1	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszej Jednostce?		
2	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Jednostce?		
3	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
4	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
5	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Jednostce „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

JESLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ nr 5 do 7 W ANKIECIE MONITORING STANDARTÓW   ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK
NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?
NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?
NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

podczas przewozu do szkół i przedszkoli oraz odbywania praktycznej nauki zawodu

(wersja skrócona)

1. Gmina Wielka Wieś zajmuje się Waszym przewozem z domu do szkoły/ośrodka/przedszkola i z powrotem ze szkoły/przedszkola do domu oraz zatrudniania Opiekunów, którzy podczas przewozu czuwają nad Waszym bezpieczeństwem.
2. W związku z wejściem w życie ważnych przepisów ustawy wzmacniającej ochronę małoletnich przed krzywdzeniem, sporządziliśmy dokument pod nazwą „Standardy Ochrony Małoletnich podczas przewozu w ramach działalności oświatowej Gminy Tworóg”, czyli Was dzieci/uczniów, po to, aby zapewnić Wam bezpieczny przejazd w drodze do i ze szkoły/przedszkola.
3. Standardy te określają prawa i obowiązki zarówno Wasze jak i osób dorosłych sprawujących opiekę nad Wami.
4. Opiekun w stosunku do Was, ale również Wy w stosunku do Opiekuna powinniście odnosić się z szacunkiem, godnością i poszanowaniem. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy fizycznej czy psychicznej, ani też używanie wulgaryzmów. Ponadto Opiekun nie może na Was krzyknąć, chyba, że w ten sposób chce ostrzec Was przed niebezpieczeństwem.
5. Opiekun powinien unikać kontaktu fizycznego wobec Was, chyba, że potrzebujecie pomocy przy wsiadaniu i wysiadaniu, przemieszczaniu się w autobusie/busie. Zgłóście to Opiekunowi. On Wam pomoże.
6. Opiekun będzie zwracać szczególną uwagę na właściwe i poprawne relacje jakie zachodzą pomiędzy Wami podczas przewozu i jeżeli zauważy u Was jakiegokolwiek symptomy krzywdzenia przez Was innych podróżujących poprzez niewłaściwe i niedozwolone zachowanie, takie jak np. znęcanie się fizyczne, psychiczne, znieważanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie czy zawstydzanie lub używanie wulgaryzmów, krzyknienie, stosowanie gróźb i zastraszanie lub inne niedozwolone zachowania wyżej niewymienione, będzie miał obowiązek Was upomnieć, a w przypadku braku osiągnięcia zamierzonego skutku podjąć dalszą interwencję, zgłaszając sytuację do Dyrektora szkoły/przedszkola.
7. W autobusie/busie nie ma dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Czasami korzystacie ze swoich urządzeń, jednak pamiętajcie, żeby ich właściwie używać. Nie możecie nagrywać rozmów ani utrzymywać wizerunku współpasażerów, Opiekuna czy kierowcy czy też korzystać z nieodpowiednich treści lub udostępniać je innym, ani rozpowszechniać fake news. W razie podejrzenia o wyżej wymienione

zachowania Opiekun zobowiązany jest Was upomnieć, a w przypadku braku osiągnięcia zamierzonego skutku, podjąć dalszą interwencję, zgłaszając sytuację do Dyrektora szkoły/przedszkola.

8. Opiekun, kierowca i inni dorośli-współpasażerowie uznając Wasze prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych korzystając z urządzeń elektronicznych również nie mogą nagrywać Waszych rozmów, nie wolno im także utrzymywać i upubliczniać Waszego wizerunku.
9. Jeżeli doświadczysz krzywdy od współpasażera, czy to dorosłego, dziecka lub ucznia bądź kierowcy lub będziesz świadkiem krzywdzenia innych, zgłoś to Opiekunowi, on natomiast zgłosi to zdarzenie do Dyrektora szkoły/przedszkola.
10. Jeżeli natomiast doświadczysz krzywdy od Opiekuna lub będziesz świadkiem krzywdzenia innych przez niego, zgłoś to swojemu wychowawcy/pedagogowi szkolnemu, który zgłosi to zdarzenie do Dyrektora szkoły/przedszkola.

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?

- 1) Małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki).
- 2) Rodzeństwo i ich małżonkowie.
- 3) Wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie.

- 4) Rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie.
- 5) Osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie.
- 6) Osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie.
- 7) Osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie.
- 8) Osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.
- 9) Małoletni.

NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:

- 1) Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.
- 2) Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.
- 3) Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.
- 4) Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.
- 5) Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.
- 6) Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

- 1) Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!
- 2) Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.
- 3) Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:
- 4) Ośrodki pomocy społecznej – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- 5) Powiatowe centra pomocy rodzinie – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- 6) Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- 7) Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz

przemocy domowej, oraz udziela Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.

- 8) Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- 9) Sądy opiekuńcze – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- 10) Placówki ochrony zdrowia – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- 11) Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- 12) Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

**WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM TERENIE,
UDZIELAJĄCYCH POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM
PRZEMOCY DOMOWEJ**

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail
1				
2				
3				

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- 1) Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02 (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 1800–2200 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 1800–2200 w języku rosyjskim.
- 2) Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50 (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 1700–2100) oraz tel. 800 12 00 02 (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 1800–2200).
- 3) Poradnia e-mailowa: niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez SKYPE: pogotowie.niebieska.linia ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- 4) Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900 przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- 5) Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 930 do 1530, od godz. 1530 do 930 włączony jest automat).

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED TREŚCIAMI

SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

1. Jednostka zapewnia małoletnim dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Jednostce:
  - 1) Jednostka zapewnia personelowi i małoletnim możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi;
  - 2) sieć internetowa jest monitorowana;
  - 3) sieć jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Kierownika. Do zadań tej osoby należy między innymi:
    - a) zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi teściami,
    - b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
    - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o małoletnim, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Kierownikowi, który aranżuje dla małoletniego rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
  - 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Jednostki, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Jednostki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas zajęć;
  - 5) w ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z małoletnim warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku);
  - 6) Jednostka ma obowiązek zapewnienia materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ilekoć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Tworóg, która wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy Tworóg;
- 2) **Jednostkę** - należy przez to rozumieć Urząd Gminy Tworóg;
- 3) **Wójcie** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Tworóg;
- 4) **przewozie** – należy przez to rozumieć wszystkie przewozy zapewniane, organizowane, wykonywane lub powierzane przez gminę tj. w szczególności dowozy i odwozy uczniów i dzieci do szkół i oddziałów przedszkolnych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Tworóg, na terenie Gminy Tworóg,

zapewniane przez Gminę Tworóg zgodnie z art. 32 ust. 5 i art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 900 z późn. zm.), dowozy i odwozy uczniów i dzieci do szkół i przedszkolach organizowane przez Gminę zgodnie z art. 32 ust. 5 i art. 39 ust. 3, 4, 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 900 z późn. zm.).

- 5) **uczni** – należy przez to rozumieć każdą osobę małoletnią uczęszczającą do szkoły podstawowej, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub przedszkola, którym Gmina Tworóg zapewnia przewóz;
- 6) **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia (osoba niepełnoletnia);
- 7) **dane osobowe** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację;
- 8) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;
  - b) **przemoc emocjonalna** – to w szczególności powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka;
  - c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
  - d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania.
- 9) **Pracownik** - należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną w Urzędzie Gminy Tworóg na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy wolontariackiej, umowy/skierowania do odbycia stażu lub innego stosunku prawnego, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z uczniami podczas lub w związku z przewozem, w szczególności kierowca i opiekun nad małoletnimi podczas przewozu;
- 10) **Partnerze współpracującym z Gminą** – należy przez to rozumieć każdą osobę, której Gmina Tworóg, na podstawie zawartej umowy, powierza wykonywanie przewozu (Wykonawca, Podwykonawca);
- 11) **Pracownik partnera współpracującego z Gminą** – należy przez to rozumieć każdą osobę, za pomocą której Partner współpracujący z Gminą realizuje przewóz, bez względu na rodzaj stosunku prawnego łączącego taką osobę z Partnerem współpracującym z Gminą, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z uczniami podczas przewozu, w szczególności kierowca i opiekun nad małoletnimi podczas przewozu.

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:
  - 1) zwrócenie uwagi Pracowników, Partnerów współpracujących z Gminą, Pracowników Partnerów współpracujących z Gminą oraz rodziców uczniów na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
  - 2) określenie zakresu obowiązków Pracowników w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
  - 3) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich.
2. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego oraz stosują zasady określone w Standardach.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez Pracowników wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.
4. Ze Standardami zapoznawani są: Pracownicy, Partnerzy współpracujący z Gminą, Pracownicy Partnerów współpracujących z Gminą, a także uczniowie oraz ich rodzice.
5. Wójt wyznacza Zastępcę Wójta Gminy Tworóg jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego.
6. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a Pracownikami jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
7. Pracownicy działają wyłącznie w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych obowiązujących w Urzędzie Gminy oraz swoich uprawnień i kompetencji.
8. Standardem jest utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów.
9. Standardem jest zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.
10. Standardem jest działanie w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
11. Pracownicy są zobowiązani:
  - 1) odnosić się do małoletnich z szacunkiem;
  - 2) wysłuchać i starać się udzielić odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku uczniów;
  - 3) zachować szczególną ostrożność w kontaktach z małoletnimi, wykazując zrozumienie i wyczucie;
  - 4) zwracać uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy małoletnimi w zakresie np. znęcania fizycznego, psychicznego, znieważania, upokarzania, lekceważenia, obrażania i zawstydzania, używania wulgaryzmów, krzyczenia, stosowania gróźb, zastraszania lub innych niedozwolonych zachowań.
12. Kontakt fizyczny (np. prowadzenie za rękę) przy odprowadzaniu i przyprowadzaniu małoletniego do/z przedszkola lub oddziału przedszkolnego dozwolony jest tylko za zgodą małoletniego.
13. Kontakt fizyczny w formie pomocy (np. podtrzymywanie, przytrzymywanie) przy wsiadaniu i wysiadaniu, przemieszczaniu się w autobusie/busie dozwolony jest tylko za

zgoda małoletniego.

14. W relacji Pracowników z małoletnimi niedopuszczalne jest w szczególności:

- 1) stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiejkolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
  - 2) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;
  - 3) podnoszenie głosu, krzyczenie na uczniów, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie), wywoływanie u nich lęku;
  - 4) zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np.: poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
  - 5) dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany;
  - 6) kontaktu fizycznego, który mógłby być niejawnym bądź ukrywany, wiążący się z jakąkolwiek gratyfikacją bądź wynikającą z relacji władzy;
  - 7) ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych, oraz przetwarzanie danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności albo orientacji seksualnej tej osoby;
  - 8) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej, itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
  - 9) utrwalanie wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
  - 10) proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności;
  - 11) zapraszanie uczniów do swojego miejsca zamieszkania;
  - 12) nawiązywanie kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- 15.** Podczas przewozu małoletnich nie zapewnia się dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
- 16.** Zabrania się małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy, a w szczególności:
- 1) nagrywania rozmów;
  - 2) utrwalania wizerunku innych uczniów lub Pracowników;
  - 3) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępniania je innym uczniom;
  - 4) rozpowszechniania *fake news*.
- 17.** W razie uzasadnionego podejrzenia, że małoletni w czasie przewozu korzysta z urządzenia mobilnego w sposób określony w pkt 16 Pracownik zobowiązany jest upomnieć małoletniego, a w przypadku braku osiągnięcia zamierzonego skutku, podjąć dalszą interwencję, zgodnie z procedurą określoną w Rozdziale 4 Standardów.
- 18.** W trakcie przewozu zapewnia się najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 19.** Uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę

wizerunku małoletniego.

20. Uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony dóbr osobistych zabrania się Pracownikom nagrywania rozmów i upubliczniania wizerunku małoletnich.
21. Pracownikom nie wolno utrwalać ani umożliwiać nikomu utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) w czasie przewozu bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego. W przypadku przewozu pojazdem, będącym własnością Gminy, wyposażonym w system monitoringu, odpowiedzialność za uzyskanie i przechowywanie zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego na utrwalanie wizerunku dowożonego ucznia ponosi placówka oświatowa, do której lub z inicjatywy której uczeń jest dowożony. W pozostałych przypadkach odpowiedzialność za uzyskanie i przechowywanie zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego na utrwalanie wizerunku dowożonego ucznia ponosi Partner współpracujący z Gminą.
22. W przypadku stosowania ze względów bezpieczeństwa monitoringu w pojeździe przewożącym małoletnich, uczniowie korzystający z przewozu, pracownicy i pracownicy partnera współpracującego z Gminą są informowani o stosowaniu w pojeździe monitoringu. Miejsca objęte monitoringiem są oznakowane w sposób czytelny tablicami informującymi o stosowanym monitoringu.
23. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKAMI

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Gminy z małoletnim:
  - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Jednostki jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie;
  - 2) zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnim obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;
  - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
2. Pracownik Jednostki zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
3. Pracownik Jednostki w kontakcie z małoletnim:
  - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do małoletniego z szacunkiem;
  - 2) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - 3) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
  - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
  - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989.

4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
5. Małoletni ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. W przypadku konieczności rozmowy z małoletnim na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (przepis nie dotyczy szczególnych pracowników Jednostki, w tym pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa).
7. Pracownikowi Jednostki nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Pracownikowi Jednostki nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
9. Pracownik Jednostki zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
10. Pracownik Jednostki zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletnich.
11. Pracownik Jednostki nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego nie wyraził na to zgody.
12. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od małoletnich oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku np. prezentów składkowych, kwiatów, czekoladek, itp.
13. Pracownikowi Jednostki bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):
  - 1) nawiązywać relacji seksualnych z małoletnim;
  - 2) składać małoletniemu propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
  - 3) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).
14. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia małoletnim, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
15. Wychowawcy zobowiązani są do przedstawienia małoletnim Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Jednostce i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
16. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania kierownictwa (np. zauroczenie małoletniego w pracownika, bądź pracownika w małoletnim).
17. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
18. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, itp.
19. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem małoletniego.
20. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

21. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
22. Pracownik, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.
23. Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z małoletnim podczas wycieczek.
24. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/ jego opiekun wyrazi zgodę;
  - 2) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
  - 3) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w poruszaniu się po Jednostce.
25. Kontakt poza godzinami pracy z małoletnim jest co do zasady zabroniony.
26. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z małoletnim lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie Jednostki.
27. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim, opiekunem lub też pracownikiem poza godzinami pracy Jednostki, dozwolone są środki:
  - 1) służbowy telefon;
  - 2) służbowy e-mail;
  - 3) służbowy komunikator.
28. Jeśli pracownik musi spotkać się z małoletnim poza godzinami pracy Jednostki (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie kierownictwo, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
29. W przypadku, gdy pracownika łączy z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i pracowników.